

DOF Nordjyllands høringsvar til "Driftsplan for Naturstyrelsen Himmerland 2017-2031"

DOF Nordjylland har med stor interesse læst Naturstyrelsen Himmerlands udkast til driftsplan for 2017-2031. Der er tale om et imponerende værk med et væld af detaljerede beskrivelser og driftstiltag. DOF Nordjylland vil på den baggrund her afgive et høringsvar på overordnet niveau, med særlig fokus på fuglene, primært i Rold Skov.

Fokus på den sjældne natur i skovene

Som udgangspunkt vil DOF Nordjylland anderkende og bifalde, at naturhensyn har fået en mere fremtrædende og synlig rolle i den daglige drift af Naturstyrelsens arealer i den seneste driftsplanperiode. Der er gjort en stor indsats for f.eks. at fremme hjemmehørende arter af træer i skovene, at forbedre hydrologien på udvalgte arealer i skoven og fremme af dødt ved, f.eks. i forbindelse med stormfald.

Disse indsatser er vigtige for at sikre den biologisk mangfoldighed, og det er helt afgørende, at de bakkes op og udvides i de kommende år. Skovnaturen i Danmark er således i høj grad fortsat under pres. Det ses bl.a. af, at der er en overvægt af skovlende organismer på Den Danske Rødliste, og af, at den seneste artikel 17-rapportering til EU viste, at samtlige naturtyper i skov er i stærkt ugunstig bevaringsstatus.

På den baggrund har DOF Nordjylland ventet i spænding på at se, hvilke tiltag, der i den kommende planperiode skal bidrage til at vende denne triste udvikling. Desværre må vi kigge langt efter indsatser, der for alvor vil rykke på den triste status for skovnaturen.

Mangel på helhjertet fokus på biodiversitet

Det er som udgangspunkt positivt, at NST Himmerland vil udfase landbrugsdrift på 65 ha, og lade arealerne udvikles til græsland. Derudover ser DOF meget positivt på udvidelse af arealet med græsningsskov og på genopretning af naturlig hydrologi. Men kigger man på tiltagene, er der tale om uhyre små arealer (<200 ha), taget enhedens samlede areal på 4952 ha i betragtning. Dertil kommer, at det væsentligste tiltag, udtag af landbrugsjord, først må forventes at få en betydende natureffekt på meget lang sigt.

Men vigtigst af alt, så er det slående, at der ikke prioriteres en helhjertet indsats, hvor det virkelig er tiltrængt, nemlig for skovnaturen. Denne mangel opvejes ikke af det åbenlyst positive i, at der i forbindelse med Naturpakken efterfølgende er peget på udlæg af 253 ha urørt skov, som DOF Nordjylland vil afgive et selvstændigt høringsvar på senere.

Fra skovdrift til natur – potentialer for en vildere natur i Himmerland

Der har i de senere år været en øget fokus på, at de sjældne arter i Danmark mangler plads og dynamik. Dette gælder ikke mindst i skovene, hvor mange arter er tilknyttet et afvekslende skovlandskab med en mosaik af skov og lysåbne arealer, og det væld af overgangsfaser mellem dem. I denne dynamik spiller en varieret græsning med større dyr en afgørende rolle for biodiversiteten. Dette synspunkt har DOF

Nordjylland fremlagt og argumenteret for ved flere lejligheder, ligesom vi er kommet med konkrete forslag, senest på møde i Brugerrådet d. 4. december 2017.

Det er derfor skuffende, at Naturstyrelsen Himmerland vælger helt at se bort fra de potentialer, der ligger i at disponere de mest oplagte dele af enheden til biodiversitet. Der planlægges tilsyneladende fortsat ud fra devisen om, at man både kan have skovdrift, et omfattende friluftsliv og en helhjertet beskyttelse af biodiversiteten på de samme arealer. Dette synspunkt møder *ikke* opbakning i hverken litteraturen eller blandt et enigt panel af førende forskere i biodiversitet, der netop anbefaler urørt skov (dvs. skov uden skovdrift, *ikke* uden mennesker!) med græsning, som det bedste værktøj til at rede den truede biodiversitet i skovene.

DOF Nordjylland vil derfor appellere til, at Naturstyrelsen Himmerland genovervejer, om tiden ikke er moden til at præsentere en plan for en mere visionær forvaltning af biodiversiteten, der inkluderer, at der afsættes et større, sammenhængende areal til urørt skov med naturlig og dynamisk græsning. En mulighed kunne være Rebild Bakker, Gravlev Ådal og Nørreskov, som præsenteret af DOF Nordjylland på Brugerrådsmødet i december. DOF Nordjylland bidrager gerne med både idéer og efterfølgende overvågning af en sådan indsats. En mere grundig beskrivelse af fordelene ved denne form for forvaltning, samt en konkrete vision for hele statens del af Rold Skov, kan findes i den netop udkomne bog "Vilde vidder i dansk natur" af Rune Engelbreth Larsen.

Konkrete bemærkninger til planen

Udover ovenstående appel om fokus på at give plads til naturen, har DOF Nordjylland et par konkrete bemærkninger, som bedes taget med i de videre overvejelser:

- Brugen af sitkagran i skovene er stærkt bekymrende. Sitka opfører sig invasivt i både skov og lysåben natur, og er i dag et kæmpe problem i mange naturområder, hvor den spreder sig på alle jordbundstyper. Dertil kommer, at den fuldstændigt fravælges af græssende dyr, så der kun er den dyre, manuelle løsning tilbage, når man vil af med den igen. Sitka bør således helt udfases fra skovene hurtigst muligt og erstattes af andre arter, f.eks. rødgran.
- Overgræsning med får i Rebild Bakker er fortsat et stort problem for områdets naturtyper, til trods for, at bl.a. DOF Nordjylland har påpeget problemet i mange sammenhænge. Det harmonerer dårligt med målet om at forbedre naturkvaliteten på lysåbne arealer, når fårene effektivt udrydder de fleste arter af blomstrende urter, og de dertil hørende insekter, sommerfugle, fugle mv.
- Skovning i fuglenes yngletid bør ikke finde sted i statsskov. Uanset hvor grundig man arbejder med sit "Pas på"-kort, vil der gå reder og unger tabt, ligesom det vil have en forstyrrende indvirkning på en række potentielle ynglefugle, herunder sjældne rovfugle, traner mv.

Sammenfatning

Sammenfattende skal DOF Nordjylland anerkende, at Naturstyrelsen Himmerland har taget mange positive skridt for biodiversiteten i den seneste driftsperiode. Men vi savner i den grad en helhjertet prioritering af plads til en mere vild og dynamisk skovnatur i Rold Skov. Dette er nødvendigt, hvis det for alvor skal gavne de mange sjældne arter og samtidigt gøre skoven mere spændende og oplevelsesrig for både lokale og turistet. Et større naturprojekt vil samtidig sætte Rold Skov på landkortet og sammen med områder som f.eks. Lille Vildmose understrege Himmerland som et hot spot for natur i Danmark.

På vegne af DOF Nordjylland

Anders Horsten

Anders Horsten

Stentofte 26

Rebild

9520 Skørping

2336 3180

anders_horsten@hotmail.com